

SIMPTOMŲ BEI ODOS DŪRIO MĖGINIŲ, DARYTŲ SU SKIRTINGŲ GAMINTOJŲ ĮKVEPIAMŲJŲ ALERGENŲ EKSTRAKTAIS, PALYGINIMAS

Darbo autorės. Austėja GRUDYTĖ (III kursas), Inga ČESNAVIČIŪTĖ (VI kursas), Rūta VOSYLIŪTĖ (VI kursas).

Darbo vadovė. Prof. dr. Violeta KVEDARIENĖ, Krūtinės ligų, imunologijos ir alergologijos klinika, Klinikinės medicinos institutas ir Patologijos, teismo medicinos katedra, Biomedicinos institutas, Vilniaus universitetas.

Darbo tikslas. Palyginti alerginio rinito ir alerginio konjuktyvito nusiskundimų turinčių vyrų ir moterų simptomus bei odos dūrio mėginius (ODM), darytus su dviejų skirtingų gamintojų įkvepiamųjų alergenų ekstraktais.

Darbo metodika. Tyrimo metu, Inovatyvios alergologijos centre buvo surinkti 26 pacientų, turinčių alergologinę simptomatiką, duomenys. Duomenų rinkinį sudarė pacientų amžius, lytis, apklausos būdu surinkta anamnezė bei atliktų ODM su skirtingų gamintojų (gamintojas „A“ – *Alk* ir gamintojas „B“ – *Inmunotek*) įkvepiamųjų alergenų ekstraktais rezultatai. Tirti buvo šie alergenai: *Dermatophagoides farinae*, *Dermatophagoides pteronyssinus*, kiečio, motiejuko, beržo, šuns, katės ir *Alternaria alternata*. Pacientai buvo suskirstyti į dvi grupes pagal klinikinius alerginius požymius: alerginio rinito simptomų turintys pacientai (21) ir alerginio konjuktyvito simptomų turintys pacientai (18) bei pagal lytį. Buvo atlikta detali duomenų analizė naudojant Microsoft Excel 2016 ir Python 3.10.11 programas.

Rezultatai. Ištirti 26 pacientai, kuriems buvo įtariama alergija: 10 (38,46%) vyrų ir 16 (61,54%) moterų. Tyrimo grupės amžiaus vidurkis 25,19 (SD±7,59) metai. Dažniausi pacientų simptomai buvo: užsikimšusi nosis (22; 84,62%), čiaudulys (22; 84,62%) ir bėganti nosis (22; 84,62%). Vertinant klinikinius simptomus, statistiškai reikšmingas skirtumas tarp vyrų ir moterų nebuvo nustatytas ($p>0,05$). Dažniausias įsijautrinimas atliekant ODM su „A“ gamintojo alergenų ekstraktais buvo namų dulkių erkė *D. farinae* (16; 61,54%) alergeniui; atliekant ODM su „B“ gamintojo alergenų ekstraktais, dažniausias įsijautrinimas buvo namų dulkių erkė *D. farinae* (17; 65,38%) ir *D. Pteronyssinus* (17; 65,38%) alergenų ekstraktams. Skirtumas tarp vyrų ir moterų „A“ gamintojo beržo ekstrakto alergeniui: padidėjęs jautrumas nustatytas 2 (20%) vyrams ir 11 (68,75%) moterų ($p=0,044$). Padidinto jautrumo „B“ gamintojo beržo ekstrakto alergeniui statistiškai reikšmingas skirtumas nenustatytas.

Alerginio rinito simptomų turinčių pacientų, kurių iš viso buvo 21, dažniausi simptomai buvo užsikimšusi nosis (20; 95,24%) ir bėganti nosis (20; 95,24%). Atliekant ODM su „A“ gamintojo alergenų ekstraktais, dažniausias įsijautrinimas buvo *D. farinae* (14; 66,67%) alergeniui; su „B“ gamintojo – *D. farinae* ir *D. Pteronyssinus* (abiem

atvejais jautrūs buvo 14 (66,67%) pacientų). Vertinant alerginio sinusito klinikinius simptomus bei atliktus ODM, statistiškai reikšmingas skirtumas tarp vyrų ir moterų nustatytas nebuvo.

Alerginio konjuktyvito simptomų turinčių pacientų, kurių iš viso buvo 18, dažniausias simptomas buvo paraudusios/ašarojančios akys (18; 100%). ODM rezultatai su „A“ gamintojo alergenų ekstraktais atskleidė, jog dažniausias įsijautrinimas buvo *D. farinae* (11; 61,11%) alergenui; Atlikus ODM su „B“ gamintojo alergenų ekstraktais, dažniausias įsijautrinimas nustatytas 2 alergenams – *D. farinae* ir *D. Pteronyssinus* (abiem atvejais 11 (61,11%) tiriamųjų). Vertinant alerginio konjuktyvito klinikinius simptomus bei atliktus ODM su skirtingų gamintojų alergenų ekstraktais, statistiškai reikšmingas skirtumas tarp vyrų ir moterų nustatytas nebuvo.

Išvados. Pacientų, turinčių alerginio rinito bei alerginio konjuktyvito požymių, dažniausias įsijautrinimo sukėlėjas, vertinant gamintojo „A“ ODM alergenų ekstraktų duomenis, yra namų dulkių erkė *D. farinae*. Vertinant gamintojo „B“ ODM gautus rezultatus, dažniausi įsijautrinimo sukėlėjai yra namų dulkių erkės *D. farinae* ir *D. Pteronyssinus*. Priklausomai nuo alergeno ekstrakto gamintojo, gali skirtis ODM rezultatai. Tarp pacientų, turinčių alerginio rinito požymių, ir pacientų, turinčių alerginio konjuktyvito požymių, lyginant ODM rezultatus tarp vyrų ir moterų, statistiškai reikšmingo skirtumo nustatyta nebuvo. Tačiau, norint pagerinti tyrimo tikslumą, reikalingas didesnis pacientų skaičius ištyrimas.

Raktažodžiai. Alerginis rinitas; alerginis konjuktyvitas; ODM.